

Světové drama

Nástin zahrnuje osobnosti světového dramatu, které tvořily zhruba od konce 19. století do poloviny 20. století. Některé z nich již byly přiblíženy v nástinech jednotlivých národních literatur (Ibsen, Björnson, Gorkij, Majakovskij, Bulgakov, Maeterlinck, Apollinaire, Cocteau, Pirandello, Lorca), neboť psaly též poezii či prózu. Proto budou následovat informace jen o dalších sedmi dramaticích.

George Bernard Shaw (1856–1950)

Anglický dramatik irského původu, hudební a divadelní kritik, esejista. Narodil se v Dublinu, žil však převážně v Londýně. V roce 1925 získal Nobelovu cenu. Proslul břitkým vtípem a ironií. Karel Čapek přiblížil jeho osobnost v Lidových novinách 31. 7. 1926, 26. 7. 1931 a 26. 7. 1936 (viz *Ratolest a vavříin*, 1970): mj. napsal, že Shaw „už není jenom spisovatel, ale instituce“. Z jeho četných dramat lze připomenout hry *Živnost paní Warrenové* (1893), *Caesar a Kleopatra* (1901), *Pygmalion* (1914, spojitost s muzikálem *My fair lady* nebo s Vančurovou *Josefinou*), *Dům zlomených srdcí* (1917) či *Svatá Jana* (1924).

Ivo Vojnović (1857–1929)

Narodil se v Dubrovniku, kde je i pohřben. Po otci byl šlechtického původu. Žil mj. ve Splitu, v Záhřebu, kde vystudoval práva a po soudcovské dráze byl dramaturgem Chorvatského národního divadla, ale i ve Francii. Zemřel v Bělehradě. Z jeho dramatické tvorby vyniká *Dubrovnická trilogie* (1902, česky 1910 a 1960) a baladická hra *Smrt matky Jugovičů* (1907, česky 1912 a 1948 v překladu Františka Hrubína).

Anton Pavlovič Čechov (1860–1904)

Ruský dramatik a prozaik. Po absolvování gymnázia vystudoval moskevskou lékařskou fakultu, pak působil jako lékař, publicista a spisovatel. Zemřel na tuberkulózu, pohřben byl v Moskvě. Napsal mnoho povídek a dva cestopisy. Vytvořil typ svébytného lyrického dramatu, jehož hrdiny jsou tzv. zbyteční lidé a je situováno vesměs do venkovského prostředí. Nejznámějšími a nejvíce inscenovanými dramaty – a to i na českých jevištích – jsou hry *Racek* (1896), *Strýček Váňa* (1899) a *Višňový sad* (1904).

Alfréd Jarry (1873–1907)

Francouzský básník, prozaik a dramatik, proslulý svým bohémským životem. Dlouhodobě žil v Paříži (zhruba půl roku bydlel u malíře Henriho Rousseaua); zde i zemřel, a to na tuberkulózu. Z jeho dramatické tvorby jsou nejznámější hry s postavou krále Ubu (mj. *Král Ubu*, 1896; *Ubu na homoli*, 1906; *Ubu paroháč*, 1944), blízké surrealismu a absurdnímu dramatu. Z prozaických děl je možno uvést groteskní román *Nadsamec* (1902) a parodii na módní pseudovědeckost *Skutky a názory doktora Faustrolla, patafyzika* (1911).

Bertolt Brecht (1898–1956)

Německý dramatik, představitel meziválečné avantgardy. Za druhé světové války žil v Dánsku a v USA, po válce v Berlíně. Je tvůrcem tzv. epického divadla, ve 20. letech zdramatizoval Haškova Švejka. Je autorem her *Třígrošová opera* (1928, adaptace Žebrácké opery Johna Gaye), *Matka Kuráž a její děti* (1939, doba třicetileté války), *Strach a bída Třetí říše* (1938), *Život Galileův* (1939) či *Kavkazský křídový kruh* (1949).

Eugen Gladstone O'Neill (1888–1953)

Americký dramatik irského původu. Studoval na Harvardově univerzitě, ale vystřídal několik profesí (byl hercem, reportérem i námořníkem). V roce 1936 získal Nobelovu cenu. Je autorem světově úspěšné hry *Smutek sluší Elektře* (1931), tragédie situované do doby po válce Severu proti Jihu. Dále napsal dramata *Farma pod jilmy* (1924), *Velký bůh Brown* (1926) nebo *Cesta dlouhého dne do noci* (1941).

John Steinbeck (1902–1968)

Americký prozaik a dramatik. Studoval biologii, prošel však řadou různých povolání; žil převážně v New Yorku. V roce 1962 dostal Nobelovu cenu. Napsal například humoristickou prózu o kalifornských povalečích *Pláň Tortilla* (1935), romány *Hrozny hněvu* (1939, příběh jižanské farmářské rodiny v době hospodářské krize) a *Na východ od ráje* (1952) nebo kratší prózu *Toulky s Charleym* (1962). Jako dramatik proslul zdramatizovanou novelou *O myších a lidech* (1937), přibližující život zemědělských dělníků.